

del ved en byudviklingsplan deri, at investeringer til skoler og andre offentlige institutioner kan sikres udnyttet, før kommunen skrider til anlæg af næste enhed.

Samfundøkonomisk har byudviklingsplanerne for Københavnsegnen til eksempel betydet, at man har holdt sammen på bebyggelsen og har sikret byernes etapevise udbygning. Derved har man på nogenlunde rimelig måde i den forløbne tid kunnet nøjes med de få S-baner, som findes, uden at trafiksystemet er brudt sammen på grund af endnu større overgang til individuel biltrafik eller rutebiler, hvis indførsel til Københavns indre vejnet dette ikke kunne tage.

Byudviklingsplaner.

Der er indtil nu inddraget 23 områder under byreguleringsloven. Foruden de i lovens § 1, stk. 2, a-d, nævnte områder — Københavnsegnen og områder ved Århus, Ålborg og Odense — som alle er udvidet til at omfatte yderligere kommuner i medfør af lovens § 1, stk. 2, e, er i medfør af samme bestemmelse inddraget følgende byer med omliggende kommuner: Helsingør, Helsingø, Hillerød, Frederiksværk, Frederikssund, Roskilde, Køge, Kalundborg, Skælskør, Kerteminde, Frederikshavn, Randers, Fredericia, Kolding, Åbenrå og Silkeborg samt Horns Herred, Als (delvis), og Rømø. Endvidere er der forhandlinger i gang om inddragelse af yderligere områder.

Tilslutningen til det formål, der ligger bag byreguleringsloven, er ikke alene kommet fra de kommuner, der er inddraget under loven, idet inddragelse, bortset fra nogle ganske få tilfælde, er sket efter anmodning fra vedkommende kommunalbestyrelse eller i enighed med denne, men tilslutningen kommer også fra andre bysamfund, idet disse har bragt landbrugsområdebestemmelserne i byplanlovens § 2, stk. 2, nr. 10, i anvendelse.

For byudviklingsområderne er der tilvejebragt en lang række byudviklingsplaner, og der er i alle disse tilfælde, bortset fra uvæsentlige forhold, opnået fuld enighed mellem vedkommende kommunalbestyrelser og byudviklingsudvalget.

Allerede i medfør af den gældende byreguleringslov måtte man med betydelig sandsynlighed kunne påregne, at de større byer og bysamfund med tilvækst ville blive inddraget under byreguleringsloven med henblik på ved hjælp af en byudviklingsplan at få bragt bytilvæksten ind i en bane, der er tilrettelagt ved en planlægning.

De i medfør af byplanlovens § 3 nedsatte samordningsudvalg, hvis opgave det er „at fremme samordningen af byplanlægningen inden for et

område omfattende flere kommuner“, har gennemgående ikke kunnet opnå de samme gode resultater, som er opnået ved byudviklingsplanerne.

Der synes at være den fordel ved det kommunale samarbejde i byudviklingsudvalgene, som består af repræsentanter for de berørte kommuner, en grundejerrepræsentant, vedkommende amtmand som formand og nogle få sagkyndige (hvoraf boligministeriets repræsentant ikke har stemmeret), at der skal tilvejebringes en plan af et forholdsvis enkelt indhold, og at der efterhånden er tilvejebragt betydelig erfaring med hensyn til den mest praktiske fremgangsmåde ved planens tilvejebringelse og udformning.

Anden hjemmel til at hindre spredt og uhensigtsmæssig udstykning og bebyggelse.

Naturfredningslovens § 22, der giver adgang til at forbyde bebyggelse, bortset fra landbrugsbyggeri og lignende, uden for byer og bymæssige bebyggelser, er omtalt i det samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af lov om naturfredning.

I henhold til § 5 i byggelov nr. 246 af 10. juni 1960 for købstæderne og landet kan amtsrådet forbyde a) udstykninger til sommerhusbebyggelse og b) udstykninger til enhver anden bebyggelse, der skønnes at ville stride mod en forsvarlig og hensigtsmæssig byudvikling.

Ifølge § 20 kan amtsrådet forbyde opførelsen af andre bygninger end jordbrugserhvervenes og almindelige småhuse (herunder sommerhuse), når bebyggelsen skønnes at ville stride mod en hensigtsmæssig byudvikling. Forbudene er erstatningsfri, men en særlig ankeordning er etableret. Bestemmelserne gælder imidlertid kun i sognekommuner uden bygningsvedtægt.

Svaghederne ved ordningen er for det første begrænsningen til kommuner uden bygningsvedtægt, idet byggeloven for kommuner uden samlet bymæssig bebyggelse med mere end 1000 indbyggere overlader det til hvert enkelt sogneråd selv at afgøre, om der skal tilvejebringes en bygningsvedtægt for kommunen. Der findes allerede mange eksempler på, at gennemførelse af en bygningsvedtægt alene skyldes ønsket om at undgå amtsrådernes forbudsbeføjelser.

Amtsrådernes forbudsbeføjelser overfor sommerhusbebyggelser gælder kun udstykninger til sommerhuse. Der findes mangfoldige tilfælde af opførelse af sommerhuse på lejet jord, hvor byggelovens § 5 er uden virkning.

I medfør af lovbekendtgørelse nr. 160 af 9. maj 1962 af lov om byplaner (af 1938) § 2, stk. 2, nr. 10, kan kommunalbestyrelsen ved en byplanved-